

Mødet i Kongesalen
med Kavalerboligen
Beboere

Jeg havde opfordret
dem til, at komme
og fortælle, hvad
de vidste af Interesse
om Kavalerboligen

Her er Referatet —

x min
Sønne-
søn

Per^x optog det hele
på Bånd — og jeg
har renskrevet
Båndet

mis "Egel"
følger

Paran Gram
1981

Hvor meget hører der med til "Kavalerboligen" — med "lidt god Vige" kan man sige, at "Kavalerstalden" hører med — og dermed også Staldmesterens Bolig på Hjørnet af Sdr. Jagtvej.

Da vi kom hertil 1927 boede Skrædder Jordan her! — Han var en rigtig Skrædder, for han sad på Bordet med Bæmme overkors, som en Kineser, og alle Mandene i Kavalerboligen fik sit Tøj rendt hos Skrædder Jordan, det påstod der endog — at han kunne vende det so gange!

Efter hans Død har "Jagt og Skovbrugs-museet" haft "Brug for Særligheden til Medhjælperne."

Fra 1946 — 1979 boede Kjeld Christensen og Frue her, og jeg kan ihvertfald sige — at han og hans søde Kone hørte med til Kavalerboligen!

En Stoleryg brækkede, eller var liged, "Det kan Christensen nok lave", et Rullegardin, der sidder fast, "og vi må se, om ikke Christensen vil komme og hjælpe os". Når Fru Bogason skulle ned i Haven og det var fedtet Tøre, ville hun helst have sin Kavaler Christensen under

Armen — for han forstår at
støtte mig!

Ja, og når en af os, har et
af vores hyggelige "Get together"
i Haven — ville det jo være
uidentisk — ikke at have
Christensen med!

Kavalerboligen.

35.A.36.1

Først: Indlæg fra Lektor P. Chr. Nielsen

Jeg begynder med at sige, at vi er her i en af de store Domestikboliger ("Kongesalen" i "Jagt og Skovbrugs-museet"). Det var her de store Domestiker boede nemlig Slotsfunktionærerne og Slotssejlsbedsmændene fra Hørsholm Slot. Her i Kavalerstalden som er bygget 1721, senere blev selve Kavalerboligen bygget - den nederste Etage var færdig i 1735, men så fandt man ind af, at man havde Brug for mere Plads, og satte man den Etage med de syde Vægge på, og blev færdig 1744.

Det var Meningen, at der var den lange Gang, som gik gennem Hæset - der var Pageværelser og Folkeværelser. Det var derfor, der var Forbindelse igen - men hele Vegen, og de yngre Munestker fra Slottet fik anvist deres Værelser der oppe. Men der boede jo også de fine.

Slotsforvalterne. Jeg ved ikke hvad de forskellige Slotsforvaltere hed, men en af dem, som vi kender en Del tilovre fra "Hørsholm Egns Museum", han hed Hinz Peter, og han var Slotsforvalter før Slottet blev revet ned, og måske også mens det blev revet ned.

v. Warnsted der var den første Overforstmeister, som boede her i Kavalierbygning i Nr 21, han kom fra Plön hvor han havde været Jagtmeister. Han havde betinget sig at kunne flytte tilbage til Plön med i Holsten, når han - eller hvis han blev ked af at være i Hørsholm. Og det blev han, fordi der blev rettet Kritik imod hans Embedsførelse, som igrigt var indmærket, han blev rensed for enhver Beskyldning han søg tilbage til Plön hvor han fik Bolig på Slottet, hans Efterfølger dernede i Plön var Chr. Hartvig v. Linstow man tilbød ham naturligvis Embedet som Overforstmeister her i Hørsholm, og han kom her til i 1784 og levede her til 1823. Han var af Mecklenburg Slægt, men kom til Holsten, og kom ind i den Storfyrstelige Livdragon Regiment som 13 årig Kadet - og det hang sammen med at Storfyrst af Holsten var Trovarving til den russiske Krone, på det Tidspunkt det var Carl Peter Ulrich som Catarina den anden hustru fik gjort Kål på så Carl Peter Ulrich fik ikke meget at sige i Rusland } Storfyrstes dernede i Holsten } men han var i den

hertugelige Del af Holsten, og der var
 Linstow i Officers-tjeneste - senere gjorde
 han Tjeneste i Rusland, og steg ret
 højt i Graderne, men han følte må-
 ske nok at jorden brændte under det
 russiske Militær, så han søgte en
 Stilling som Overjægmester i Kiel
 og blev senere, efter Warusteds Forflyt-
 telse herfra Hørsholm blev han Jæger-
 mester i Pløn — Det var altså han
 der så kom til Hørsholm i 1784 og
 fik Bolig her. Han var gift med en
 dansk Dame, og talte naturligvis
 dansk, fordi han var Leder af
 Forstæsenet her i Nordsjælland - og
 havde en stor Lejlighed med man-
 ge Værelser, (som Graus havde da
 de flyttede ind i den samme Lej-
 lighed) de havde 10 Tjenestefolk, de
 havde 6 Børn og en særlig Hofmes-
 ter til disse Børn — de forstod
 at leve med Mauer, og de havde
 råd til det. Sønnerne fik en mæg-
 sig fin Uddannelse, den ene blev
 Jurist, blev Amtmand, først i
 Sønderjylland, senere da Lauen-
 borg efter at Napoleonskrigene var kom-
 met til Danmark
 En anden blev Forstecandidat og

blev Overførster først i den sydligste
 Dele af de nordjællandske Skove,
 derefter i Lauenborg - og engang
 jeg var med og besøgte den Først-
 mester Holm i Lauenborg, da blev
 jeg brukt med ind i de Bøgestove
 som Linstow havde lavet med i Hol-
 sten, og som man nu var ved at for-
 yngre, og han lagde for mig på Bor-
 det den ^{Plan} som den yngre Linstow havde
 lavet for Skovene i Lauenborg.

in
 yngre

Den tredje Søn, blev den berømteste
 af Sønerne, han tog til Norge i
 1812, mens Norge endnu hørte sam-
 men med Danmark, han blev der-
 oppe, han havde fået en Uddan-
 nelse her i Danmark, som Tegner
 og Maler, og han blev indset til at
 være Kong Carl Johans Arkitekt,
 byggede Kongeslottet deroppe, og der-
 næst Anlægget af Hovedgaden der-
 oppe, den nuværende "Carl Johan".
 Jeg har Linstow selv havde stor Be-
 tydning for det danske Skovbrug
 men det skal vi ikke komme nær-
 mere ind på her - men vi skal tale
 om den personlige Skovantk hvorved
 han blev særlig kendt her i Hørs-
 holm - for det han hattede -

det var nemlig farligt ogsaa dengang at færdes på Landevejene og i Skovene; han var inde på Embedstør engang, og så kom han til at køre med en Bondemand som vælsede, og da fik han en Benkræde, og det var Grunden til, at han halsede.

Han var meget interesseret i fremmede Træarter, og han lod Schaffer, som vi kommer til om lidt, han lod ham gøre mange Forsøg, her i Hørsholm med fremmede Træarter, blandt andet fik de i Fællesskab plantet det Anlæg ved Linstøvs Grav med de 7 forskellige Træarter + da Linstow fik kongelig Nåde til at indrette en varig Begravelse, og den Gravskrift som blev forfattet, og som står på Gravstenen — den er blevet gjort til Genstand for en særlig Beskrivelse af Johannes Brøndsted og Nørlund i deres Værk om 6

Danmarks Historie, om 6 særlig interessante historiske Perioder om, og denne Periode, den er Borgvoldens Periode, hvor man ikke bekymrer sig om at indbrykke sig lidt svulmende, og som de skriver naturligt.

Helst her Digt, og dernæst Tegning

af Ib Andersen, har jeg sagt med
 Digten er af Piet, ¹⁷⁴¹ det stod i "Politikken"
 Det hedder "Graven i Skoven" — de skal
 høre det næstsidske Vers

"Der ligger et vindstille Centrum,
 i alle irrolige Dage

hvor noget står stille og strømmer i
 alle evig Vækst

Hvor den, der har Barndommens
 nøgler til Stedet

kan vende tilbage og standse hvor
 Tiden er standst, som Skustavlens stille
 Tekst

—102—

Og så kommer Skustavlens stille Tekst
 der fortæller en hel Del om Linstows
 Betydning og også om Tidsalderen.

"I et halvt Århundrede virkede C. H.
 v. Linstow - Geheimeconferentsråd
 Overførstmester ^{Storkors} Ridder af Dannebrog
 med erfaringsrig Indsigt utrættelig
 Iver usvigelig Resssind for det Kald,
 der var hans livs kæreste Tid, det
 helligede Oldingen sine sidste Dage.

De Landets Skove, som vare hans Con-
 sørg betrøede er hans uforglemmelige
 Hædeminder - her hviler han, efter sit
 Puske, som Kongens Næstbevilgede sin tro Tje-
 ner, under de Træers Ly, han selv lod
 opelske, bevarende hans Grindring omstyggende
 hans Grav."

Gravskriften

Han blev født d. 14 September 1740
døde d. 13 April 1823. velsignet af sin
eftirladse Hustru og Børn med Vernods-
fuld Taknemlighed." (slut med gravskriften)

Og så kommer Puit Stein igen
Der vokser en veyrbitt Euer, Viuka og
Büchsbüm og Bregner - slids af de veks-
lende veyrlig, er mønstret som Ordreene
segner, sagde rinder den onessunde Tekst
syst, i et Skrifsted ind - "hellige ere de
rene af Hjertet, thi de skulle se Gud"

Da Linstow blev begravet derude var
Træerne 21 år gamle - og de var plan-
set af Schäffer. Det var i 1816 han havde
fået Kongens Tilladelse til at blive begravet
derude. Han fik Tilladelse til evig Begravelses-
plads til sig og sin Familie. Hans Kone blev
begravet i 1837.

Efter at Slotsgartner var død
i 1743 da rykkede Martin Gottlieb
Schäffer ind i den sydlige Løjligheid
hvor havde boet. Han var
uddannet i Forstvasnet under v.
Langen og blev ansat her på Hørs-
holm Skovdistrikt i 1781 og boede på
Dampgaard til Løjligheden blev ledig

så flyttede han her over i 1793 og blev Leder af "Hørsholm Planteskole" som var oprettet 1787.

Han lavede forskellige Forsøg med frummede Plantearter bl.a. Træarter som blev plantet ved Linstows Grav. Amerikanske Valnødder og Tulipantræer og Flikoritræerne som står i Slotshaven, de stammer fra Schäffers Tid. Han levede til 1830, men trak sig tilbage fra sit Embede 1822, efterfulgt af sin Søn Andreas Gottlieb Schäffer. Han fortsatte med at bo i Lejligheden, han blev Skovrider på Hørsholm Skovdistrikt til sin Død i 1869 tror jeg. Han var ugift, og dermed uddøde den Gren af Familien Schäffer. Han var en smürrig Person, som ikke kendte ret mange her i Hørsholm, men Posten har dog fundet ud af at der i Hørsholm Avis at man først havde uretalt Dødsfaldet, som en Mand, man ikke kendte meget til, så blev korrigeret til; i det skjulte gjorde han overordentlig mange Velgerninger.

Efter Schäffer fulgte August Spitt som Leder af Planteskolen. Han boede

formentlig også i den sydlige Lejlighed, indtil han fik bygget Sinds-
hvile på Sdr. Jagtvej, den som Ekte-
frø Friis nu beboer.

1875 blev Plankeskolen forpagtet til
Lars Nielsen, som så flyttede ind i den
sydlige Lejlighed. Han havde mange
Elevener, og de boede oppe i Papeværelserne
på 1ste Sal. Lars Nielsen var meget streng,
og Elevenerne måtte ikke om Aftenen gå ud
og fejle og gå til Bal på Broen. Han
havde jo Ansvar for dem, så de skulle
være hjemme om Natten. Dengang var
Kavalerboligen beklædt med Vedbend,
og Lærlingene prøvede jo at klabe ned
ad Vedbenden; men Lars Nielsen
vidste jo godt, når Ballet begyndte,
så han gjorde sig et Ord ind ved
Vedbenden, og jog dem op igen, så
de måtte vente med at komme afsted
til senere